

Na Kerekere'a Fa'asia Sa James

Sa James ne'e ngwae 'oro ki fia fasi nia'a na ngwaefuta sa Jesus ne'e ra'e ma'i ka 'inoto'a fuana Kristin ki 'i Jerusalem. Kaida'i na ngwae Jiu 'i Jerusalem ki kira saungia sa Stefen ka mae na'a, Kristin 'oro ki kira ka tafi, kika tua ana kula ta'ifau saena magalia. (Lisia ana Acts 7:54—8:4.) Sa James nia tua buri go'o 'i Jerusalem. Saena kerekere'a ne'e, sa James fata sulia ru 'oro ki ne'e Kristin ki kike sasilani'i. Ru doe ne'e sa James nia keresia ne'e ngwae fa'amamana ki, noa'a kira kasi saea go'o ne'e fasi kira fa'amamana na'a, bore ma kike sasia nama ru ne'e leka sulia liana God ne'e fa'ata'inia fito'olada. Na ngwae fa'amamana ki noa'a kira kasi tua la'u sulia sai'i ru 'anga ta'a ana magalia. Bore ma kike tua sulia liato'onga God fa'asia ma'i 'i langi.

Na ru talinga'i ki saena buka ne'e:

Bali ana fa'amamanalana God & 1:1-18

Bali fuana sasilana ru le'a ki & 1:19—2:26

Bali ana ala'alana ngwae & 3:1-18

Bali ana manata'anga saena magalia & 4:1—5:6

Ru 'isi'isi sa James sae'e fuana sasilani & 5:7-20

¹ Nau'a sa James na ngwae rao God ma sa Jesus Christ na Aofia. Na fata le'ale'a 'anga nau ki fuamu'a na ngwae God ki ta'ifau, ne'e kamu tua takalo kwailiu 'i saena na magalia.

Muke uu ngasi kaida'i kamu dao to'ona na ilito'onga fuana fuli ru rora'a

² Nau ku sae kamu 'ani na ngwaefuta nau ki osi'ana God na'a ne'e Ma'a kia ta'ifau. Kaida'i kamu dao to'ona na ilito'onga 'oro matamata kwailiu ki, muke saele'a, ma muke manata sulia na ru ne'eri ke ba'a le'a fuamu'a.

³ Kaumulu saiana, kaida'i muke dao to'ona na ilito'onga, ma muke fa'amamana ngangata, tama na fa'amamana'anga kamu ke ngasngasi'a liu.

⁴ Muke uu ngasi 'una'eri fuana 'isilana kaida'i, fasi 'iri kamu na ngwae ali'afu ne'e figola'a ki.

⁵ Bore ma di'ia ta ngwae amu'a noa'a kasi to'o ana liato'onga fuana uu'a saulia ilito'onga, nia ke gania God, ma God ke ba'a kwatea fuana. Sulia God ka saele'a liu fuana kwatelana ma'i ru 'oro ki fuana ngwae ki ta'ifau, ma nia noa'a kasi silolongani go'o ta ngwae ne'e gania.

⁶ Kaida'i ta ngwae nia gania God, nia ke fito'o nama ana God ma noa'a kasi manata ruarua di'ia nia oga kwai'afi'anga. Ma di'ia ta ngwae ka manata ruarua 'una'eri, nia di'ia na nafo ana asi ba na iru irufia ma ka sakalanga'inia.

⁷⁻⁸ Na ngwae 'una'eri, nia to'o ana ro lia 'i ngwae ki ana abulalana ta'ifau, sulia ne'e manatalana noa'a kasi fauto'o ana ta'i ru. Osi'ana nia 'una'eri, nia kasi fia go'o ne'e na Aofia ke kwatea ta ru fuana.

⁹⁻¹⁰ Ngwaefuta nau kina, sui bore 'ana ti ngwae amu'a ka dala'a ma ti ngwae ka to'oru, kamu ta'ifau go'o muke saele'a, osi'ana God fa'a 'inoto'a na ngwae dala'a ki, ma ka fa'ati'iti'i

na ngwae to'oru ki. Sui bore 'ana ta ngwae ka to'oru ka doe, na ru 'oro nia ki ke ba'a funu, dil'ia na takana 'ai le'a ki ne'e taka, ni'i ka tua go'o sulia kala kaida'i dokodoko.

¹¹ Ma kaida'i na sina ta'e ma'i ma ka sinafia na takana 'ai ne'eri ki, ni'i ka kuku, ma ka mae na'a 'ada, ma ni'i ka 'asi na'a 'i ano, ma na kwangalada ke ba'a sui logo 'ani. Ma nia ka 'una'eri logo ana na ngwae to'o ru, nia ke ba'a mae logo ana kaida'i nia ke sasia ta rao'a ni to'o mani'a fuana talana.

*Iilitonga fuana ta'anga'a noa'a kasi leka
ma'i fa'asia God*

¹² 'Oilaki'a fuana na ngwae ne'e dao to'ona na ilito'onga 'oro ma na fa'amamana'anga nia ka fau to'o go'o 'ana. Sulia, kaida'i ne'e ngwae fa'amamana ma ka su'ute saena na ilito'onga ki, God ke ba'a kwatea na'a mauri'a firi fuana. Na mauri'a firi ne'eri, God eta fata'a na'a 'ania fuana na ngwae ne'e kira alafe fuana ki.

¹³ Nia noa'a kasi le'a fuana ta ngwae ka fia fasi God na'a ne'e kwatea na ilito'onga fuana na sasilana ta ru ne'e ta'a. Noa'a kasi le'a ne'e nia ka manata 'una'eri, sulia God 'afita'i ka ilito'ona ta ngwae fuana sasilana ta ru ne'e ta'a, ma ka 'afita'i logo fuana ta ngwae ne'e ka ilito'ona God fuana sasilana ta ru ne'e ta'a.

¹⁴ Na kwaiogai'anga ta'a ana ngwae talana ne'e ilito'o ana ma ka lalafia fuana fuli ru rora'a.

¹⁵ Ma na kwaiogai'anga ta'a ne'eri ke ba'a doe ma nia ka alua ta ru ne'e ta'a liu. Ma kaida'i ru ta'a ne'eri ka doe, nia ke ba'a saungia ngwae ka mae.

16 Ta ne'e, ngwaefuta le'a nau kina 'ae, noa'a kamu kasi fia na ilito'onga fuana ta'anga'a 'ita ma'i fa'asia God.

17 Sulia na ru le'a ki ta'ifau ne'e 'ita ma'i fa'asia God 'i langi. Ma ka 'afita'i fuana God ka rokisia na falafala nia 'ana talana. Sulia nia noa'a kasi di'ia na ru ki 'i lofana salo ne'e nia saunga'ini'i kika rara ma'i, ma kira ka 'idu, ma kira ka rokisi, ma kira ka rodo'a.

18 God ka fili kia ma ka kwatea mauri'a firi fuaka 'ani ala'anga mamana nia. Ma ana na ru saunga'ini'i ki ta'ifau, kulu'a ngwae ne'e le'alana ru God na'a.

Muke kwaloa ma muka ro'o sulia fatalana God

19 Ngwaefuta le'a nau kina 'ae, muke manata le'a sulia na fatalaku ne'e 'uri: Muke noni ma'udi fuana nafafarongolana, ma noa'a kamu kasi 'ali'ali fuana ala'anga, ma noa'a kamu kasi saeta'a 'ali'ali.

20 Di'ia ta ngwae nia saeta'a, 'afita'i nia ka fulia ta ru saga ne'e God oga.

21 Nia ne'e muke faidanga na'a 'ania sasilana na ru ta'a ki, ma muke kakari alifa'i fa'asia na ta'anga'a kamu ki ta'ifau. Ma muke noni ma'udi fuana ro'longa'a sulia na fatalana God ne'e alua na'a saena na maurilamu'a, ma ka totolia ne'e ke fa'amauri kamu.

22 Noa'a kamu kasi soke kamu talamu'a, sali kamu kata fia fasi ne'e rongolana go'o na fatalana God ne'e le'a. Noa'a kasi 'una'eri la'u! Noa'a kamu kasifafarongoa go'o 'amu'a fatalana God, bore ma muke ro'osulia na ru ne'e nia sae'e ki logo.

23 Na ngwae ne'e nia rongoa go'o 'ana na ala'anga ne'e ki, ma noa'a kasi sasi go'o sulia na ru ne'e nia rongo'i ki, nia di'ia na ngwae ne'e lisia go'o nununa maana ne'e bulibuli saena ta'e iroiro.

24 Ma na ngwae ne'eri, 'i buri 'ana ne'e nia iro le'a ana nia'a talana, nia ka leka na'a 'ana, ma ka manata bura 'ali'ali na'a ana maana lisilana fa'uta ban'i'a.

25 Bore ma na ngwae ne'e maanunu le'a ana na taki God ki, ma noa'a nia kasi rongoa go'o 'ana ma ka manata bura, ma nia ka sasia ru ne'e na taki ki saea, God ke ba'a fa'ale'a 'ania na ru ki ta'ifau ne'e nia sasi'i. Sulia na taki God ki ni'i le'a ta'ifau, ma ka fa'asakadola na ngwae ki.

26 Di'ia ta ngwae nia fia fasi nia leka na'a sulia na falafala God ki, bore ma nia noa'a kasi dau fafia fatalana, nia soke nia go'o 'ana talana, ma na fo'osi nia ki noa'a kasi mamana.

27 God na Ma'a kia nia sai go'o ana ngwae ne'e kira fo'osi mamana ana ki, ma kira ka sasia ru le'a ki fuana na ngwae ki, di'ia 'afilana na gwa'i 'uru ki, ma na ngela inamae ki ne'e kira to'o ana 'afita'i'anga ki. Na ngwae 'una'eri ki, noa'a kira kasi ala'ania na ru ta'a ki saena magalia fuana fa'alilana na falafala le'a kira ki.

2

Noa'a kamu kasi 'inifilifili

1 Ngwaefuta le'a nau kina 'ae, osi'ana kau-mulu fa'amamana ana sa Jesus Christ na Aofia kia ne'e 'inoto'a, noa'a kamu kasi 'inifilifili go'o 'i safitana na ngwae ki 'ani lisilana go'o ana bali 'i maa.

2-3 Di'ia ta ro ngwae kera dao ma'i ana na fiku'a kamu, ta ngwae ne'e ngwae to'oru ma ta ngwae ka dala'a. Na ngwae to'oru ne'eri ka toro 'ani toro le'a liu ki, ma ka alua na'a fa'i kome le'a ma na ru ngwabinabina ana 'u'una. Ma kaida'i kamu lisia ana, kamu ka fa'a 'inoto'a, ma muka fata 'uri, "Leka ma'i, ko tua le'a 'amu 'i ne'e." Sui, na ngwae dala'a ne'e ka toro muu go'o 'ana 'ani na mu'imul'i toro, muka fata 'uri, "'Oke uu 'ira, nama 'oke tua 'amu 'i ano 'i ninimana 'aeku."

4 Di'ia kamu sasi 'una'eri, kamu rora, sulia kamu to'olanga'inia na ngwae ki 'una'eri, ma kamu ka 'inifilifili sulia na manata'anga ta'a kamu ki.

5 Nia ne'e, ngwaefuta nau kina 'ae, mukefafarongo basi ma'i. God nia filia na ngwae ne'e kira dala'a saena magalia ne'e fasi 'iri kira ka to'o ana fa'amamana'anga doe. Ma nia ka filia ngwae 'una'eri ki 'iri kira ka to'o ana 'Inoto'anga ne'e nia eta fata na'a 'ani fuana kwatelana fuada na ngwae ne'e kira alafe fuana ki.

6 Bore ma kamu'a ne'e kamu dalea liu na ngwae dala'a ki. 'Uri ma sa tai ne'e sasia na ta'anga'a fuamu'a, ma ka ngali kamu 'uana na matalanga'inga? Na ngwae to'oru ne'e ki na'a!

7 'Uri ma kamu fia fasi sa tai ne'e fa'alalia na sata le'a sa Jesus Christ ne'e kamu to'o logo ana? Na ngwae to'oru ne'e ki na'a!

8 Di'ia muke ro'osulia na taki doe ka tasa ana na Aofia, tama nia ke le'a fuamu'a. Nia saea saena na Kerekere'a Abu ki ka 'uri, "Muke alafe

fuana ngwae ki ta'ifau ka di'ia logo ne'e kamu alafe fuamu'a talamu'a."

⁹ Bore ma di'ia kamu 'inifilifili 'i safitana na ngwae ki 'ani lisilana go'o ana bali 'i maa, tama kaumulu abula rora na'a. Na taki ki na'a ne'e fa'ata'inia kamu abula rora.

¹⁰ Kamu saiana, di'ia ta ngwae ro'osulia ru ki ta'ifau ne'e taki ki saea, bore ma ta ta'i ru go'o ana taki ne'eri ki ne'e ngwae ne'eri noa'a kasi ro'osulia, nia 'oia na'a na taki ne'eri ki ta'ifau.

¹¹ Osi'ana God nia fata 'uri, "Noa'a kamu kasi 'usu." Ma nia ka fata logo 'uri, "Noa'a kamu kasi saungwae." Di'ia ta ngwae kasi 'usu, bore ma nia saungwae, nia 'oia na'a na taki ne'eri ki.

¹² Na taki ki ne'e fa'asakadola na ngwae ki fa'asia ta'ang'a, ma na taki ne'eri ki logo ne'e God ke ba'a matalanga'i kamu 'ani. Nia ne'e, muke lalia le'a fuana tae ki ne'e kamu sae'e ma kamu ka sasi'.

¹³ Sulia kaida'i God nia matalangani na ngwae ki, nia noa'a kasi manataia ta ngwae ne'e noa'a kasi manataia ngwae matamata ki. Ma na ngwae ne'e kwaimanatai ma ka sasi le'a fuana ngwae ki, God ke ba'a manataia, ma ka sasi le'a fuana ana kaida'i nia ke matalangani na ngwae ki.

Na rao'a le'a ki fa'ata'inia fito'onga ana God

¹⁴ Ngwaefuta kina 'ae, noa'a kasi le'a fuana ta ngwae ka saea nia fa'amamana ana God, di'ia nia noa'a kasi sasia go'o ta ru le'a fuana fa'ata'ilana na fa'amamana'anga nia. Na fa'amamana'anga 'una'eri nia 'afita'i ka fa'amauria nia'a.

¹⁵ Di'ia ta ngwaefuta amu'a, nama ta ngwaing-waena amu'a noa'a kasi to'o ana ta toro nama ta fanga,

¹⁶ ma muka fata go'o amu'a 'uri fuana, "Noa'a 'oe kosi manata 'abera la'u, 'oke leka, ma 'oko toro le'a, ma 'oko fanga abusu 'amu." Di'ia kamu fata 'una'eri, ma noa'a kamu kasi kwatea go'o ta ru fuana 'afilana, tama noa'a la'u na kwai'afi'anga ne'eri'a.

¹⁷ Nia ne'e, di'ia ta ngwae ka saea nia fa'amamana ana God, bore ma nia noa'a kasi sasia go'o ta ru le'a, na fa'amamana'anga 'una'eri noa'a kasi mamana go'o.

¹⁸ Sali ta ngwae ka fata 'uri, "Ti ngwae kira fa'amamana ana God, ma ti ngwae matamata kira ka sasia ru le'a ki." Bore ma nau ku saea, di'ia ta ngwae nia noa'a kasi sasia na ru le'a ki, nia fa'ata'inia ne'e na fa'amamana'anga nia ana God noa'a kasi mamana. Sulia na ngwae ne'e fa'amamana, nia ke ba'a fa'ata'inia logo na fa'amamana'anga nia 'ani sasilana ru le'a ki.

¹⁹ Nau ku saiana kaumulu fa'amamana fasi ta'i God go'o ne'e nia tua, ma na ru ne'eri ka le'a liu na'a. Ma na ano 'i ru ta'a ki bore kira fa'amamana logo ana ta'i God go'o ne'e nia tua, ma ru ne'eri ne'e kwate kira ka ma'u ma kika lebelebe.

²⁰ Noa'a kamu kasi bolebole'a! Nau ku fa'ata'inia fuamu'a, di'ia ta ngwae saea nia fa'amamana ana God, bore ma noa'a kasi sasia go'o ru le'a ki, na fa'amamana'anga 'una'eri nia ru 'o'o go'o 'ana.

²¹ Kamu sai na'a ana kulu futa ana kwalafa sa Abraham. 'Uri ma fa'uta ne'e God ka saea sa

Abraham ne'e na ngwae saga? Nia sasi ru le'a ki ne'e kwatea ma nia ka 'una'eri. Du'ungana nia alua na 'alako nia 'i fafona fuli fu'a fuana kwaisu'usi'anga nia fuana God.

²² Kaumulu lia madako na'a ana ne'e sa Abraham fa'amamana ana God ma ka sasia logo ru le'a ki. Ma na ru le'a ne'eri ki na'a ne'e, nia kwatea ma fa'amamana'anga nia ka ali'afu.

²³ Ma na ru le'a ne'e sa Abraham ka sasia, nia fa'ata'inia ne'e na Kerekere'a Abu ki ba 'uri, "Sa Abraham nia fa'amamana ana God, nia ne'e God ka saea nia'a 'ani na ngwae saga, sulia na fa'amamana'anga nia." Nia ne'e, kira ka saea 'ani na ngwae kwaima God.

²⁴ Kamu lia sai na'a ana, kaida'i ta ngwae sasi ru ka le'a, nia ne'e God ka fi'i saea 'ani na ngwae saga. Ma noa'a la'u sulia na fa'amamana'anga ta'i bali go'o 'ana.

²⁵ Ma nia 'una'eri logo ana 'i Rahab na kini 'usu baera. Nia kwaloa na'a ro ngwae ba 'i Jiu ki ne'e sa Josua asunga'inida kwau. Sui 'i buri 'ana, nia ka 'afidaro'o fasi 'iri kera ka tafi sulia ta tala matamata na'a 'ana. Nia ne'e, osi'ana na ru le'a ne'e 'i Rahab sasi'i ki, God ka saea nia kini saga.

²⁶ Nia ne'e, di'ia na noni'i ru ne'e ka noa'a ta mango'i ru 'i saena, na noni'i ru ne'eri ka mae. Nia ka 'una'eri logo 'ani fa'amamana'anga. Di'ia ta ngwae ka saea nia ka fa'amamana ana God, bore ma noa'a kasi sasia go'o ta ru le'a, na fa'amamana'anga nia noa'a kasi mamana logo.

Ngwae fa'amanata ki kike dau sulia fatalada

¹ Ngwae futa nau kina 'ae, nia noa'a kasi totolia ne'e ngwae 'oro ki 'i safitamu'a ne'e kike oga fa'amanata lana na ngwae ki. Kamu saiana, kami'a na ngwae ne'e kami fa'amanata na ngwae ki, God ke ba'a matalanga'i kami ka liufia na'a ngwae ki ta'ifau.

² Kulu'a ta'ifau go'o ne'e kulu abula rora ana kaida'i 'oro ki.

Bore ma, di'ia ta ngwae ke dau fafia fatalana, nia'a ne'e na ngwae ali'afu na'a. Ma nia ka bolo fa'inia ke dau fafia maurilana ta'ifau.

³ Ru ne'eri ka di'ia ta afu salo ti'iti'i ba kira alua ana kwakwana na hos, ma kira ka fa'ita'inia na nonina hos ta'ifau 'ani na afu salo ti'iti'i ne'eri, fasi 'iri nia ke leka ana ta kula go'o 'ana ne'e kira oga nia leka 'uana.

⁴ Ma na reba 'ai ti'iti'i fuana liliu lana na faka ka 'una'eri logo. Bore 'ana na faka ka doe, ma na iru doe ka kwai'ia, na reba 'ai ti'iti'i ne'eri nia bolo go'o 'ana fa'inia na liliulana na faka ne'eri fasi 'iri ke leka sulia na manatalana na ngwae ne'e 'a'ana ana ngalilana na faka.

⁵⁻⁶ Ma na kwakwana ngwae ka 'una'eri logo, sui bore 'ana nia ka ti'iti'i, nia fata naunau liu sulia na ru doe ki.

Na fatalana ngwae ki ka di'ia logo na mafula. Bore 'ana ta nanao'i mafula, kaida'i nia du'a nia ke du'afia go'o 'ana na masu'u doe. Na fatalana ngwae ne'e fungu 'ani na ru ta'a 'oro 'una'eri ki logo. Nia ta ru ti'iti'i go'o 'ana ana maurilaka, bore ma nia saiana fa'alilana maurilaka ta'ifau. Sulia na ru ta'a ne'e ngwae ki kira ka sae'e ki,

ni'i 'ita ma'i fa'asia sa Saetan, ma ka fa'alia na maurilana na ngwae.

⁷ Na ngwae saiana ka fa'ara'oa na ru mauri 'ae'aela kwasi ki, ma na no'o ki, ma na loi ki, ma na i'a ki.

⁸ Bore ma na ngwae noa'a kasi to'o go'o ana ta ngasingasi'anga fuana fa'ara'olana na fatalana talana. Osi'ana na fatalana ngwae nia ta'a liu, ma ka saea ru 'afae liu ki fuana na saungilana na ngwae, ma ka 'afita'i fuana ta ngwae ka dau sulia fatalana.

⁹ 'Ani na fatalaka ne'e, kulu ba'atafea 'ani na Aofia ma na Ma'a kia, ma kulu ka kwaitaofi logo 'ani ana ti ngwae ne'e God saunga'inida ka di'ia logo nia'a.

¹⁰ Na ala'anga le'a ki ma na ala'anga ta'a ki kira ru'u logo ma'i fa'asia ta'i kwakwa'i ru ne'eri go'o. Ngwaefuta kina 'ae, ru 'una'eri ki noa'a kasi le'a.

¹¹ Na kafo fa'inia na asi 'afita'i kera ka saka ma'i fa'asia ta'i mae busu go'o.

¹² Ma ka 'afita'i fuana kafo ni kwa'u ka busu ma'i fa'asia na asi. Ma na 'ai ne'e kira saea 'ani na figi, ka 'afita'i ka fungu 'ani na fua'i 'ai ne'e kira saea 'ani na olif. Ma na kwalo ne'e kira saea 'ani na grep, ka 'afita'i ka fungu 'ani na fua'i figi. Nama na ta'i ma'e busu ana asi noa'a kasi busulani na kafo le'a.

Na rao'a le'a ki fa'ata'inia ne'e 'oko to'o ana liato'o fa'asia God

¹³ Di'ia ta ngwae amu'a ne'e saea nia to'o ana na liato'o ma ka saiana na ru ne'e God oga kuke sasi'i ki, ngwae ne'eri ke fa'ata'inia na liato'o

nia ma na sai 'i ru'anga nia 'ani na sasilana ru le'a ki, ma nia ka fa'ati'iti'ia nia'a talana.

¹⁴ Bore ma di'ia na liamu'a fungu go'o 'ani na kwaimamagolai 'anga, ma na saeta'a 'anga, ma ogala'anga, tama noa'a 'oe kosi aura'e 'oe talamu ne'e 'ae'o ta ngwae liato'o ne'e 'oko sasi sulia kwaiogai'anga God. Di'ia 'oko aura'e 'oe talamu 'una'eri noa'a 'oko 'iri mamana go'o.

¹⁵ Na liato'onga'a 'una'eri noa'a kasi leka ma'i fa'asia God 'i langi. Ru ne'eri ki leka ma'i fa'asia na ngwae ki go'o 'ana saena magalia ma sa Saetan.

¹⁶ Ana kaida'i ne'e liana na ngwae fungu 'ani na kwaimamagolai'anga ma ogala'anga, tama nia ka fainu'ia go'o 'ana na ru ki ta'ifau, ma na ru ta'a 'oro ne'e ka fuli logo.

¹⁷ Bore ma na ngwae ne'e tua 'ani na liato'o ne'e 'ita ma'i fa'asia God, noa'a nia kasi sasia ta ru ne'e ta'a. Ma nia noa'a kasi oga fu'anga. Nia kwaima le'a fa'inia na ngwae ki ta'ifau, ma ka ma'udi fuana rongolana ngwae ki, ma ka tua 'ani kwaimanatai'anga fuana ngwae ki, ma ka sasi le'a fuada. Ma nia ka mabe fa'inia ngwae ki ta'ifau, ma nia kasi manata rua rua, ma noa'a kasi soke 'ani na abula'anga nia.

¹⁸ Na aroaro'anga di'ia na maga 'ai. Na ngwae ne'e kira lilia na ngwae fa'asia fu'anga, kira ne'e na ngwae kira fasia na maga 'ai ne'eri. Ma kira ka gonia na abula'anga le'a.

4

*Noa'a kamu kasi donga ta'alana ru saena
magalia ki*

1 'Uri ma kamu saiana na ru ne'e kwatea ma muke olisu'usu'u, ma muke oga fu'anga? Ta manata'i ngwae fuana ogalana ru 'oro ki fuamu'a talamu'a ne'e sasi 'una'eri amu'a! Na manata'anga ta'a 'una'eri ki ne'e fu'a fa'inia na manata'anga le'a kamu ki.

2 Kamu oga liu na ru 'oro ki, bore ma noa'a kamu kasi to'o ani, nia ne'e kamu ka oga saungwae'a. Ma ana kaida'i noa'a kamu kasi ngalia na ru ne'e kamu oga liua, kamu ka etangia na'a olisu'usu'u 'anga, ma muka fu'a na'a 'amu'a. Kaumulu saiana na ru ne'e sasi ma kamu kasi to'o ana ru ne'e kamu oga'i ki, osi'ana noa'a kamu kasi gania go'o fa'asia God.

3 Kamu gania God 'uana ru ki ma noa'a kamu kasi ngali'i, osi'ana ne'e manatamu'a nia ta'a. Ma muka oga go'o amu'a ru ne'e kwatea na noni saele'anga fuamu'a talamu'a go'o 'ana.

4 Ma muka leka go'o amu'a fa'asia God, di'ia ta 'afe ne'e leka go'o 'ana fa'asia na ara'i nia. Di'ia kamu kwaima fa'inia na ru ta'a ki saena magalia, 'irai kamu malimae'a ana God. Di'ia ta ngwae ka oga leka'a sulia na manata'anga saena magalia, nia 'afita'i nia ka leka sulia na manata'anga God.

5 Kamu sai na'a ana na Kerekere'a Abu ne'e 'uri, "God nia tagi le'a liu mala sulia na Mango'i ru ne'e nia alua saena maurilaka."* Kaida'i God nia fata 'una'eri noa'a nia kasi fata 'o'o go'o 'ana.

* **4:5** *nama na mango'i ru ne'e* God nia alua ana kia'a, nia to'o ana na kwaiogai'anga ne'e ka ngasingasi'a 'uana na ogalana na ru 'oro matamata ki.

6 Ma na alafe 'anga God nia doe fuaka. Nia ne'e na Kerekere'a Abu ki ka fata 'uri, "God 'aila 'ani ngwae naunau ki, bore ma nia 'ofea na ngwae ne'e enoeno go'o ki."

7 Nia ne'e, muke fa'ati'iti'i kamu talamu'a, ma muke sasia na ru ne'e God nia saea. Muke kwa'isisinga 'ani sa Saetan, ma nia ke tafi fa'asi kamu.

8 Muke 'idu karangia ma'i God fasi 'iri nia ka 'idu karangi logo ma'i amu'a. Muke fa'asikasika na'a maurilamu'a! Muke faidanga na'a 'ania na ru ta'a 'oro ne'e kaumulu sasi'i ki! Noa'a kamu kasi manata rua rua sulia ro'onga'a sulia God.

9 Kamu ke kwaimanatai ma muke angi fafia ta'anga'a kamu ki, osi'ana nia noa'a kasi le'a ne'e muke ga'a ma muke saele'a.

10 Ma muke enoeno 'i maana na Aofia 'iri nia ke ba'a fa'adoe kamu.

Noa'a kamu kasi fata fa'alia ti ngwae fa'amamana

11 Ngwaefuta kina 'ae, muke tua fa'asia na fata ta'anga'a fuamu'a kwailiu. Di'ia muke fata ta'a fuana ta ngwae ne'e fa'amamana logo ana sa Christ, nama muka ngengea nia'a, tama kaumulu ngengea na'a na taki God ki. Ma ana kaida'i kamu ngengea na'a taki ne'e ki, kamu'a noa'a la'u na ngwae fuana ro'onga'a sulia na taki ki. Kamu'a talamu'a sasi muka di'ia lala na ngwae fuana matalanga'ilana na taki ki ne'e rora nama ka saga. Ma ana kaida'i kamu sasi 'una'eri, kamu kasi ro'o go'o sulia na taki ki.

12 God kwatea na taki ki, ma nia ke matalanga'i kia 'ani'i. Nia'a ta'ifilia go'o ne'e bolo fa'inia

fa'amaurilana ngwae ma fa'inia saungilana ngwae. 'Una'eri ne'e noa'a 'oko 'iri to'o nama ana ta ngasingasi'anga fuana ngengelana sa to'olamu ne'e fa'amamana logo.

Na ngwae to'o ru ki noa'a kira kasi lafuda talada

¹³ Ti ngwae amu'a tala manata sulia ru ki saena na manatalamu'a muka fata 'uri, "Ta'ena nama rorodo, mike leka na'a 'uana ta'i fanoa doe. Ma mike ba'a tua ma'i ne'eri sulia ta'i fa'i ngali, fasi 'iri mike sasia rao'a kami ki fuana todalana mani 'oro ki."

¹⁴ Aia, nau ku saea fuamu'a, noa'a ta ngwae amu'a kasi saiana ta tae ne'e ka dao ma'i rorodo. Osi'ana kulu di'ia go'o gwa'i gafu 'ofodangi ne'e sakatafa ma'i, ma na ngwae ki ka lisia, sui ka no'ana logo 'ana.

¹⁵ Fuila na ru kamu ke saea nia 'uri lala, "Di'ia God ala'ania kulu ka mauri tau kwau, kuke sasia kwalu'ani ru ne'e kulu manata to'o ani ki."

¹⁶ Bore ma kamu fa'adoe kamu liu, ma muka ba'atafe kamu go'o 'amu'a talamu'a. Sasilana ru 'una'eri ki ne'e nia rora liu.

¹⁷ Ta ne'e ana kaida'i ne'e ta ngwae saiana ru le'a ki fuana sasilani, ma nia noa'a kasi sasia, na ngwae ne'eri nia abula ta'a na'a.

5

¹ Ma kamu'a na ngwae ne'e kamu to'oru ki, fuila muka angi doe, ma muka o'omae na'a ana kaida'i ne'e. Sulia na 'afita'i'anga ne'e ke ba'a to'e kamu nia doe liu.

² Osi'ana na to'oru'a kamu ki ke ba'a fura. Ma na toro kamu ki, na sufusufu ki ke 'ani'i.

³ Ma na mani kamu ki ke ba'a fura ta'ifau logo. Aia, God ke ba'a lisia na to'oru ne'e fura, ma nia ke ba'a kwa'i kamu 'ani mafula, osi'ana kamu 'etea to'oru'a kamu ki ana fa'i asoa 'isi ne'e ki.

⁴ Muke manata basi sulia na ang'i a na ngwae rao kamu ki ne'e kira rao saena na o'ola kamu ki. Kira ang'i sulia kamu lui fafia na folifoli'a kira ki ana kaida'i ki ta'ifau. Ma God kia ne'e ngasingasi'a ka tasa, nia rongoa ta'ifau na'a na ang'i a na ngwae rao ne'eri ki.

⁵ Ana kaida'i ne'e, kamu to'o ana ru le'a 'oro liu ki. Ma kaumulu to'o ana na ru ne'eri ki ma muke saele'a liu fa'ini'i. Bore ma muke di'ia na buluka ne'e kira fa'akubua, fasi 'iri ka bolo fa'inia fa'i asoa ne'e kira ke saungia ana.

⁶ Ma kaumulu matalangani ma muka saungia na'a ngwae saga ki, sui bore 'ana noa'a kira kasi ta'e sauli kamu go'o.

Muke su'ute kaida'i kamu nonifi

⁷ Ngwaefuta nau kina 'ae, muke noni mabe, kaida'i muke kwaimasi fuana fa'i asoa na Aofia ke ba'a dao ma'i. Muke manata basi sulia kaida'i ne'e ngwae nia rao 'i saena o'ola, nia ke noni mabe masia na uta 'iri ka to'o basi, sui nia ka fil'i kwaima'akwali masia na loi ru'a.

⁸ Muke noni mabe logo. Muke uu ngasi go'o 'amu'a, sulia na asoa na Aofia fuana dao'a ma'i nia karangi na'a.

⁹ Ngwaefuta kina 'ae, noa'a kamu kasi 'ugalia ta ai amu'a, 'iri God noa'a kasi matalanga'i kamu. Sulia God sasi aka'u na'a fuana mata-langa'ilana na ngwae ki ta'ifau.

¹⁰ Ngwaefuta kina 'ae, kamu manata basi sulia na profet ba 'i na'o ki, ba kira fata 'ani God. Sui

bore 'ana na ngwae ki kika fulia na'a ru ta'a 'oro ki fuada, kira su'ute nene go'o 'ada. Ma kamu'a bore, muke sasi logo di'ida.

¹¹ Kulu saiana, kira saele'a sulia fa'amamanalada fauto'o. Kamu rongoa ta'ifau na'a na ala'anga ba sulia sa Job. Na ru ta'a 'oro liu ki ba dao to'ona, bore ma nia fa'amamana go'o 'ana ana God. Ma 'i buri, God ka lia sulia, osi'ana God kwaimanatai fuana na ngwae ki, ma ka oga liua na'a 'afilana ngwae ki.

¹² Futa'a kina 'ae, ta ru doe fuana muke saiana nia 'uri, noa'a kamu kasi fata alafu 'uri, "Nia mamana ma'i 'i langi," nama noa'a kamu kasi fata 'uri, "Nia mamana ma'i 'i saena magalia ne'e." Ma di'ia kamu saiana ta ru ne'e nia mamana, muke fata go'o 'uri, "'Iu nia mamana." Ma di'ia kamu saiana ru ne'eri nia noa'a kasi mamana, muke fata logo 'uri, "Nia noa'a kasi mamana." Ma di'ia ka noa'a kamu kasi ro'osulia na ru ne'e, God ke ba'a kwatea na kwa'ikwa'inga fuamu'a.

Aura'ea God ma muke fo'osia

¹³ Ma di'ia ta ngwae amu'a ka to'o ana ta 'afita'i'anga, nia ke fo'o. Ma di'ia ta ngwae ka saele'a liu, nia ka sasia na'a ngu ni ba'atafe'anga fuana God.

¹⁴ Ma di'ia ta ngwae amu'a ka mata'i, nia ka gania na ngwae fa'ina'ona'o ki ana fikuta'i ngwae fa'amamana ki fasi 'iri kike fo'o fuana, ma kira ka ngwaia 'ani na satana na Aofia.

¹⁵ Ma God ke ba'a gura na ngwae mata'i ne'eri sulia kira fo'o fuana ma kira ka fa'amamana ana nia'a. God ka gura nia, ma na abula ta'anga'a

nia, God ke ba'a rufuanata ana fa'asia na ru ne'eri.

¹⁶ Nia ne'e, na rora'a kamu ki, muke fulanga'inia fuamu'a kwailiu, ma muke fo'o fuamu'a kwailiu fasi 'iri muke 'akwa la'u.

Na ngwae le'a, fo'onga'a nia ngasingasi'a ma ka mamana.

¹⁷ Na profet sa Elaeja, nia'a na ngwae go'o 'ana logo dil'ia kia'a. Ma kaida'i ba nia fo'o ngasingasi'a 'uana God 'iri ka fa'asuia na uta, na uta noa'a kasi to'o sulia na uulu fa'i ngali ki ma na ono madamo ki.

¹⁸ Ma 'i buri 'ana, nia ka fo'osia la'u God fasi 'iri nia kwatea la'u ma'i na uta, ma na uta ka to'o la'u, ma na ru ki ta'ifau 'i fafona ano kira ka mauri, ma na 'ai ki ka fungu 'ani na fufua'i ru ki.

Olita'inia ma'i ngwae oli fa'iburi ki siana God

¹⁹ Futa'a kina 'ae, dil'ia ta ngwae amu'a ka leka rora fa'asia na fa'amanata'anga mamana, nia le'a liu ta ngwae amu'a ka olita'inia ma'i.

²⁰ Sulia kaida'i kamu sasi 'una'eri ana, kau-mulu kwai'afi ana ne'eri'a, fasi 'iri God ka fa'amauria na mangona fa'asia mae'a, ma ka rufuanata ana fa'asia na ta'anga'a 'oro nia ki.

**Fau Alanga'inga Faolu Ana Ala'anga
Kwara'ae**

**The New Testament and Genesis in the Kwara'ae
language of the Solomon Islands**

Niu Testament na Stat long langguis Kwara'ae

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwara'ae

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

100e8c4b-3c10-5adf-8b7e-9b5cdcfb9b38